

[Undervisningsministeren.]

af de videregående uddannelser, der behandles i folketingets undervisningsudvalg, ikke er velbelyste og gennemdiskuterede. Samtidig lægges der op til, at spørgsmålet om eventuel adgangsbegrænsning ved universiteterne kan betragtes og diskuteres uden sammennæg med andre spørgsmål i forbindelse med planlægningen af de videregående uddannelser.

Jeg må derfor begynde med at opridse forhistorien og den planlægningsmæssige sammenhæng, hvori spørgsmålet om eventuel adgangsbegrænsning indgår. For ca. 1½ år siden havde vi en generel folketingsdebat om de videregående uddannelser. Forud for denne debat lå et langvarigt analysearbejde i planlægningsrådet for de højere uddannelser og det centrale uddannelsesråd. I denne forbindelse må også nævnes perspektivplanredegørelsen, der lagde op til, at folketinget i højere grad end tidligere skulle beskæftige sig med den langsigtede styring af de forskellige samfundssektorer, hvis vi skulle få sammenhæng i udviklingen.

Tilsammen belyste de omtalte redegørelser, at det ikke mindst inden for de videregående uddannelser var nødvendigt med en mere sammenhængende styring end hidtil, både fordi vi var på vej ind i en situation med mulighed for stor arbejdsløshed blandt de langvarigt uddannede, og fordi man nu måtte prioritere udbygningen af uddannelsesmulighederne for de 16—19-årige og for de voksne højere end fortsatte stigninger i tilgangen til de lange uddannelser.

Under folketingsdebatten konstateredes der bred tilslutning til disse synspunkter og til, at undervisningsudvalget arbejdede videre med problemerne. Det har undervisningsudvalget gjort.

Forud for et heldagsmøde i august 1974 udarbejdede undervisningsministeriet en del materiale til udvalget. Ved heldagsmødet vedtog undervisningsudvalget en arbejdsplan, som klargjorde, hvilket yderligere materiale der var behov for, før der kunne tages stilling til problemerne. Dette materiale er siden stillet til undervisningsudvalgets rådighed. Regeringsskiftet i forbindelse med nødvendigheden af at få gennemført folkeskolereformen i sidste folketingssamling førte til en pause i arbejdet, men straks efter sommerferien sendte jeg undervis-

ningsudvalget en redegørelse for min og regeringens stillingtagen til de forskellige spørgsmål omkring den fortsatte planlægning af de videregående uddannelser.

Ved et nyt heldagsmøde i undervisningsudvalget den 23. september i år blev der opstillet et udkast til retningslinjer for den videre planlægning af de længerevarende videregående uddannelser. Disse retningslinjer er nu til behandling i folketingsgrupperne.

Det materiale, der foreligger, er altså meget omfattende, og der er ikke tale om panikreaktioner, men om langvarige politiske overvejelser. Det må derfor nu være på tide, at der træffes nogle beslutninger. Arbejdet i undervisningsudvalget synes da også at vise, at man arbejder sig hen mod en ret bred politisk enighed. En sådan bred enighed er vigtig, hvis man skal undgå en siksakkurs og se at få løst nogle problemer, der rækker mange år frem.

I de fremlagte forslag til retningslinjer indgår adgangsbegrænsning ikke som en isoleret mirakelkur, men som et led i en større sammenhæng omkring styringen af de videregående uddannelser og her langtfra det vigtigste led.

Programmet omfatter fastlæggelse af den totale ramme for tilgangen til de længerevarende uddannelser, fastlæggelse af optagelseskapaciteten ved de enkelte uddannelser inden for den samlede tilgangsramme, retningslinjer for den institutionsmæssige udbygning med særlig hensyntagen til landsdelene vest for Store Bælt, udbygning af de korte uddannelser, der kan udgøre alternativer til de lange uddannelser, udbygning af studie- og erhvervsvejledning og arbejdsmarkedsprognosevirksomhed, udvikling af arbejdsmarkedet og beskæftigelsesmuligheder for de langvarigt uddannede, strukturomlægninger af de længerevarende uddannelser med vægt på bedre tilpasning mellem uddannelser og arbejdsmarkedet, kortere studietider og mulighed for at forlade uddannelserne på flere trin, smidigere overgangs- og kombinationsmuligheder mellem uddannelser og bedre bevillingsmæssig styring gennem indførelse af nyt budgetterings- og studenterregisteringssystem.

Jeg beklager, at man fra kommunistisk side har valgt at trække et enkelt led ud af den sammenhæng, hvori det indgår. Jeg